

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายจรูญ อินทจาร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕ - ๗/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๕/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๗/๒๕๕๕

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๕

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำ และสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ พระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๑๘๔ บัญญัติว่า ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภา เพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติ พระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติ หรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติ

และสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติ และสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภาในกรณียืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ

มาตรา ๑๘๕ บัญญัติว่า ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใด ตามมาตรา ๑๘๔ วรรคสาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง และให้ประธานแห่งสภานั้นส่งความเห็นไปยังศาลรัฐธรรมนูญภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ส่งความเห็นนั้นมา

เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาได้รับความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รอการพิจารณาพระราชกำหนดนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลบังคับมาแต่ต้น

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชกำหนดใดไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด

ความเห็น

ประเด็นที่ ๑ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสองหรือไม่

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในประการแรกว่าพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

เหตุผลที่ปรากฏในการตราพระราชกำหนดนี้ “เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดวิกฤตการณ์อุทกภัยอย่างร้ายแรงในหลายพื้นที่ของประเทศไทยซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง รัฐบาลมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องบูรณะและฟื้นฟูประเทศ เยียวยาความเสียหายให้แก่ประชาชน รวมทั้งดำเนินการวางระบบการบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ โดยการจัดให้มีการลงทุนในโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น นอกจากนี้ ผลจากการเกิดความเสียหายนั้นยังทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมถดถอยและอยู่ในภาวะที่มีความเสี่ยงต่อความเชื่อมั่นของสาธารณะจึงจำเป็นต้องมีมาตรการฟื้นฟูประเทศทั้งการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย การป้องกันภัยพิบัติที่ใกล้จะถึง และการสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพของประชาชนและผู้ลงทุน ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก และต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนหลายแนวทาง และโดยที่การวางระบบการบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันการเกิดภัยพิบัติในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งรัฐบาลมีความจำเป็นต้องใช้เงินในการดำเนินการดังกล่าวจำนวนมาก แต่โดยที่การกู้เงินของรัฐบาลตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีข้อจำกัดบางประการ สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ เพื่อให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินในนามของรัฐบาลเพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าวได้ทันทีในการป้องกันภัยพิบัติล่วงหน้าและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นตั้งแต่ในขณะนี้ และโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้”

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากสาธารณชนทั่วไปก็คือได้เกิดอุทกภัยก่อให้เกิดความเสียหายต่อเรือกสวนไร่นา บ้านเรือน ทรัพย์สิน ชีวิตร่างกายของประชาชน สถานที่ประกอบการ โรงงาน สถานที่ผลิตสินค้าเส้นทางคมนาคม ซึ่งมีผลกระทบเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมากจึงเป็นความจำเป็นที่ต้องมีงบประมาณในการบริหารจัดการเพื่อป้องกันอุทกภัย และบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วและที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต เพื่อป้องกันไม่ให้เศรษฐกิจของประเทศได้รับผลกระทบเสียหายอีกและเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดความมั่นคงต่อเศรษฐกิจของประเทศจึงเห็นว่าการตราพระราชกำหนดฉบับนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในประการต่อไปว่า ในการตราพระราชกำหนดดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้การตราพระราชกำหนดนี้ได้กระทำในระหว่างสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎรซึ่งรัฐบาลสามารถเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาออกเป็นพระราชบัญญัติได้แต่ในการตราพระราชบัญญัติมีขั้นตอนกระบวนการตราอยู่พอสมควร เมื่อคำนึงถึงภัยพิบัติจากอุทกภัยความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับจากการเกิดอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ และก็มีประชาชนอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่แน่ใจว่าในปี ๒๕๕๕ จะเกิดอุทกภัยอีกหรือไม่ ดังนั้นการตราพระราชกำหนดนี้จึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพของประชาชนและผู้ประกอบการ อันเกี่ยวเนื่องกับความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและเป็นการป้องกันภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้จะถึง กรณีจึงเห็นว่ามี ความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสอง

ประเด็นที่ ๒ พระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง หรือไม่

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในประการแรกว่าพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ในการตราพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ปรากฏเหตุผลในการตรา

พระราชกำหนดว่า “เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้เกิดวิกฤตการณ์อุทกภัยอย่างร้ายแรงในหลายพื้นที่ของประเทศไทยซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรง รัฐบาลมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องบูรณะและฟื้นฟูประเทศ เยียวยาความเสียหายให้แก่ประชาชน รวมทั้งดำเนินการวางระบบการบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ โดยการจัดให้มีการลงทุนในโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น นอกจากนี้ ผลจากการเกิดความเสียหายนั้นยังทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมเริ่มถดถอยและอยู่ในภาวะที่มีความเสี่ยงต่อความเชื่อมั่นของสาธารณะ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการฟื้นฟูประเทศทั้งการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย การป้องกันภัยพิบัติที่ใกล้จะถึงและการสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพของประชาชนและผู้ลงทุน ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากและต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนหลายแนวทาง และแนวทางหนึ่งคือการต้องลดภาระงบประมาณเพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้ที่กู้มาเพื่อช่วยเหลือการดำเนินการของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินที่เกิดจากการแก้ไขปัญหาวิกฤตของระบบสถาบันการเงินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยจำเป็นต้องปรับปรุงและจัดการระบบการชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวเสียใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และไม่เป็นภาระต่องบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลอีกต่อไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน โดยกำหนดให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินมีหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับการชำระคืนต้นเงินกู้และการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือการจัดการและฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาวิกฤตทางการเงินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของกองทุนดังกล่าว ตลอดจนปรับปรุงการจัดหาแหล่งเงินในการนำไปชำระต้นเงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้ได้อย่างต่อเนื่อง โดยยังคงหลักเกณฑ์และแหล่งเงินในการชำระคืนต้นเงินกู้ที่กำหนดไว้แต่เดิม พร้อมกับเพิ่มเติมการเรียกเก็บเงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ภายใต้หลักการในการรักษาวินัยการเงินการคลังของประเทศ ซึ่งการปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ดังกล่าวจะทำให้รัฐบาลมีงบประมาณรายจ่ายไปสมทบกับเงินอื่นที่จะนำไปใช้ในการบูรณะ ฟื้นฟู และพัฒนาประเทศได้อย่างเพียงพอ อีกทั้งยังเป็นการสร้างเสถียรภาพต่อระบบการเงินการคลังของประเทศโดยรวมและโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชกำหนดฉบับนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการให้อำนาจกระทรวงการคลัง ในการกู้เงินเพื่อบูรณะและฟื้นฟูประเทศ เยียวยาความเสียหายให้แก่ประชาชน รวมทั้งดำเนินการ วางระบบการบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ โดยการจัดให้มีการลงทุนในโครงสร้าง สาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น แต่เป็นพระราชกำหนดปรับปรุงบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลัง กู้ เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ให้มีเงินทุนเข้าไปช่วยเหลือ สถาบันการเงินที่มีปัญหา ให้สามารถจ่ายคืนเงินฝากให้ประชาชนผู้ฝากเงินและเกิดความมั่นใจแก่ประชาชน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นการโอนภาระหน้าที่รับผิดชอบในการใช้หนี้ที่กระทรวงการคลังกู้มาดังกล่าว ไปให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้มีอำนาจรับผิดชอบเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ และการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ดูแลรักษา ตลอดจนจัดการเงิน หรือสินทรัพย์ในบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงิน รวมทั้งให้อำนาจสั่งจ่ายเงินจากบัญชีดังกล่าวให้แก่กองทุน เพื่อนำไปชำระดอกเบี้ยเงินกู้ ต้นเงินกู้และใช้จ่ายเป็นค่าบริหารจัดการ

แม้พระราชกำหนดนี้ จะไม่ใช่พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อประโยชน์ ในการบริหารจัดการป้องกันอุทกภัยและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต แต่เป็นการโอนการบริหารจัดการหนี้ไปให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินดำเนินการ ถึงแม้หนี้เมื่อโอนไปให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน หรือธนาคารแห่งประเทศไทย รับผิดชอบดำเนินการแล้ว หนี้ก็ยังคงเป็นหนี้สาธารณะอยู่เช่นเดิม แต่ก็มีเหตุผลรองรับได้ว่า การโอนการบริหารจัดการหนี้ไปให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินมีเจตนา เพื่อบรรเทาภาระของงบประมาณแผ่นดินในการที่จะต้องจัดการคืนหนี้พร้อมดอกเบี้ยของกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน อันจะทำให้มีงบประมาณแผ่นดินสำหรับจัดสรรไปฟื้นฟู บรรเทา เยียวยา และในการบริหารจัดการป้องกันอุทกภัย และบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งจะเป็นไปโดยสอดคล้องเสริมรับและมีผล ในการดำเนินการไปด้วยกันกับพระราชกำหนดที่ออกมาราวเดียวกันกับอีกสามฉบับ เพื่อเยียวยา และฟื้นฟูให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดความมั่นคงโดยรวม จึงเห็นว่า พระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงิน กู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นไปเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่ง

คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในประการต่อไปว่า การตราพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสอง หรือไม่

สำหรับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ตั้งขึ้นมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว หนี้ที่เกิดขึ้นอันเป็นภาระที่รัฐบาลต้องชำระคืนที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาที่นานกว่าสิบปีแล้ว การพิจารณาปรับปรุงการบริหารหนี้ส่วนนี้ เป็นอำนาจในทางบริหารของรัฐบาลที่สามารถดำเนินการได้และก็อยู่ในวิสัยที่จะเสนอเป็นพระราชบัญญัติให้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามขั้นตอน กระบวนการตรากฎหมายตามปกติได้อยู่แล้ว เหตุที่รัฐบาลใช้วิธีตราพระราชกำหนดก็มีเหตุผลที่รับฟังได้ว่า เจตนารมณ์สำคัญในการตราพระราชกำหนดรวมทั้งหมดฉบับในครั้ง นี้ ก็เพื่อให้ได้งบประมาณ และมิงบประมาณในการบริหารจัดการป้องกันอุทกภัย และบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ถึงแม้พระราชกำหนดฉบับนี้จะมิใช่พระราชกำหนดที่ให้อำนาจรัฐบาล ในการกู้เงินเพื่อใช้ในการบริหารจัดการป้องกันอุทกภัยและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ก็ตาม แต่ก็มีเจตนาที่จะลดภาระงบประมาณแผ่นดินในการชำระหนี้ และดอกเบียเงินกู้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อให้มีงบประมาณไปเสริม ในการบริหารจัดการป้องกันอุทกภัย และบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว และที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องเสริมรับและมีผลในการดำเนินการไปด้วยกันกับพระราชกำหนดที่ออกมาคราวเดียวกัน กับอีกสามฉบับดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งจะมีผลในทางเยียวยาและฟื้นฟูให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดความมั่นคงโดยรวม อีกทั้งในชั้นนี้ยังไม่มีมูลกรณีใดที่ชี้ให้เห็นว่าคณะรัฐมนตรีได้ตราพระราชกำหนดขึ้นมาโดยไม่สุจริตแต่อย่างใด จึงเห็นว่าการตราพระราชกำหนดฉบับนี้เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคสอง อนึ่ง ในเรื่องที่มีข้อวิตกว่าการตราพระราชกำหนดนี้ จะมีผลกระทบต่อความอิสระในการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยและอาจจะมี การผลกระทบในการเก็บค่าธรรมเนียมจากธนาคารเพื่อส่งเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ

สถาบันการเงินไปให้ประชาชนนั้น เรื่องนี้เป็นเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินที่มีขั้นตอนในการตรวจสอบติดตามตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอยู่แล้ว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อการวางระบบบริหารจัดการน้ำและสร้างอนาคตประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕ และพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังเพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

นายจรัญ อินทจาร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ